

Bilag 4: Afgørelse om at håndtere høje følelsesmæssige krav i arbejdet for yngre læger ved Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg

Virksomhed	Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle
Beskrivelse af de faktiske forhold	<p>Virksomheden <i>Arbejdstilsynet har modtaget hørings svar fra Psykiatrien i Region Syddanmark. Hørings svaret er dateret den 17. januar 2011, og det er udarbejdet af Sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø. Ved telefonsamtale den 24. januar 2011 oplyser Bo Jonø, at hørings svaret er udarbejdet af ham for den øverste sygehusledelse. Udkastet til afgørelse har ikke været til gennemlæsning eller i høring på sengeafsnittene på Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg.</i></p> <p><i>De fremsendte bemærkninger til afsnittet ”Beskrivelse af de faktiske forhold” er vurderet og relevante oplysninger til denne afgørelse er indarbejdet i teksten med kursiv.</i></p> <p><i>Hørings svaret har ikke givet Arbejdstilsynet anledning til at ændre væsentligt i sin vurdering af virksomhedens arbejdsmiljø, og Arbejdstilsynet vælger derfor at træffe afgørelse i sagen.</i></p> <p>Om virksomheden: Hovedopgaven for Region Syddanmark er sundhedsvæsenet. Regionen har desuden et overordnet ansvar for den regionale udvikling og skal løse opgaver, som de nye kommuner ikke selv kan løse hensigtsmæssigt. For yderligere oplysninger henvises til: http://www.regionsyddanmark.dk/wm204699</p> <p><i>Fra hørings svaret fremgår følgende om arbejdsmiljøindsatsen generelt i psykiatrien:</i> <i>I forbindelse med hørings svar, henvises til vort møde med Arbejdstilsynet den 12. august 2010. Mødets primære formål var at informere om de initiativer, psykiatrien har iværksat for at skabe et bedre psykisk arbejdsmiljø i psykiatrien.</i></p> <ul style="list-style-type: none"><i>• Arbejdstilsynet blev informeret om den psykiske arbejdspladsvurdering, der var under gennemførelse. FMU har godkendt indsatsen, ligesom arbejdsmiljøgrupper og personale møder er p.t. i gang med at bearbejde deres lokale psykiske arbejdspladsvurdering.</i><i>• Arbejdstilsynet blev ligeledes informeret om, at Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling Esbjerg er i gang med at gennemføre et projekt om arbejdet med Marte Meo. Et uddannelsesprojekt for 70 sosu assistenter, der er støttet af Forebyggelsesfonden. Personalet skal lære det verbale og nonverbale sprog, som patienterne benytter i deres kommunikation med plejepersonalet. Målet er at assistenterne kan reagere på trusler og vold, før hændelsen optræder. Projektet bliver afsluttet inden udgangen af 2011. Resultatet af udviklingsprojektet bliver forelagt FMU, når det er afsluttet. Målet er at vurdere om psykiatrien kan have gavn af at integrere Marte Meo på de psykiatriske afdelinger</i><i>• Arbejdstilsynet blev også informeret om det forskningsprojekt om trusler og vold, som psykiatrien deltager i. Projektet bliver ledet af Arbejdsmedicinsk klinik i Herning, med deltagelse af Psykologisk Institut på Københavns Universitet. Dette projekt fokuserer på organisationens, gruppens eller/og</i>

individets betydning for trusler og vold i psykiatrien. Projektet er et 3årigt projekt, der blev påbegyndt i foråret 2010. Vort mål med at deltage er at erhverve viden som kan bidrage til at reducere trusler og vold. Resultatet af udviklingsprojektet bliver forelagt FMU, når det er afsluttet. Målet er at vurdere om psykiatrien kan have gavn af at integrere elementer af forskningsprojektet på de psykiatriske afdelinger.

Sygehusledelsen og formandskabet i FMU har i 2008 besluttet at Psykiatrien i Region Syddanmark skal arbejdsmiljøcertificeres efter Arbejdsministeriets bekendtgørelse 923 af 21. oktober 2001 og den internationale standart OHSAS 18001. På FMU mødet den 15. maj 2009 blev procesplanen for implementeringen og psykiatriens arbejdsmiljøorganisation godkendt. Med baggrund i procesplanen er der blevet udviklet en psykisk arbejdspladsvurdering, der fokuserer på arbejdet med psykisk syge patienter og de generelle psykiske arbejdsmiljøproblemer, jf. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Når studiet er gennemført, vil resultaterne blive forelagt FMU, med henblik på at implementere eventuelle erhvervede resultater.

Den psykiske arbejdspladsvurdering er gennemført i perioden april til 1. september 2010 og herefter har arbejdsmiljøgrupperne gennemført analyse af afsnittenes resultater, ligesom de enkelte afsnit løbende har behandlet de væsentligste risikobilleder. Arbejdsmetoden fremgår af: "Vejledning i gennemførelse af den psykiske APV", som alle arbejdsmiljøgrupper har fået tilsendt. Den psykiske arbejdspladsvurdering bliver gennemført en gang om året.

Det skal ligeledes bemærkes, at alle afdelinger i psykiatrien har en kendt og gennearbejdet metode til håndtering af kriser. De indeholder værktøjer som defusing, debriefing, supervision, intern psykolog og under særlige vilkår benytter en række afdelinger også en ekstern psykolog.

Hovedudvalget i Region Syddanmark har i 2010 bedt de enkelte FMU i regionen om at udarbejde et koncept for håndtering af kriser. Hovedudvalgets oplæg til institutionerne er, at krisehjælpen både skal omfatte de arbejdsrelaterede kriser samt de personlige kriser, der har betydning af medarbejderens arbejdsmiljø. Psykiatriens FMU vil på mødet i marts 2011 behandle et forslag til fælles retningslinier for alle afdelinger i psykiatrien. Målet er at harmonisere afdelingernes håndtering af kriser.

Afdelingen

Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg har 53 sengepladser på tre modtageafsnit. Afsnittene er åbne med mulighed for skærmning, herunder aflåsning af en mindre del af afsnittet, halvdelen eller hele afsnittet. Afsnittene modtager patienter fra eget optageområde med alle former for psykisk sygdom, herunder retsanbragte. Afdelingen har endvidere 12 senge på et intensivt rehabiliteringsafsnit, som modtager patienter fra såvel psykiatrisk afdeling i Augustenborg som psykiatrisk afdeling i Haderslev. Det intensive rehabiliteringsafsnit er for svært psykisk syge med behov for en længerevarende, specialiseret og målrettet indlæggelse m.h.p. at patienten opnår så stor bedring, at vedkommende kan udskrives til eget hjem eller socialt tilbud.

Afdelingen har en tværfaglig sammensætning, og har en samlet personalenormering på ca. 170 stillinger omfattende følgende faggrupper:

- Lægestillinger (speciallæge i psykiatri, yngre læge)
- Plejepersonale (sygeplejerske, social og sundhedsassistent, plejer)
- Paramedicinsk personale (psykolog, socialrådgiver, ergoterapeut, fysioterapeut og sekretær).

Afdelingens opgaver er udredning, diagnosticering, behandling, rehabilitering og sekundær forebyggelse. Dette i forhold til:

- Skizofreni, moderat til svær depression, bipolar affektiv lidelse, moderat til svær personlighedsforstyrrelse, svære spiseforstyrrelser, andre psykotiske tilstande samt andre alvorlige, komplekse psykiske tilstande.
- Domspatienter, herunder varetagelse af bestemmelser som domstolene har fastsat i forbindelse med anbringelses- og behandlingsdomme og surrogatfængslede.
- Afrusning ifm. suicidalitet, psykotisk tilstand samt som led i planlagt social rehabilitering.
- Misbrugsbehandling for dobbeltdiagnosticerede patienter.

For yderligere oplysninger henvises til:

<http://www.psykiatriensyddanmark.dk/wm267215>

Grundlag for afgørelsen

- Anmeldt detailtilsyn den 27/8 2010. Fra Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg deltog konst. oversygeplejerske Anette Brink, afdelingssygeplejerske Janne Jørgensen, arbejdsmiljørepræsentant Peter Laustsen, arbejdsmiljørepræsentant Elsebeth Skousbøl og sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Svend Henrik Mikkelsen og Pia Grauslund.
- Anmeldt detailtilsyn den 8/11 2010. Fra Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg deltog afdelingssygeplejerske Vivian Jalbo, afdelingssygeplejerske Janne Jørgensen, afdelingssygeplejerske Bente Bro, arbejdsmiljørepræsentant Anne Marie Staugaard, arbejdsmiljørepræsentant Agnes Espensen, arbejdsmiljørepræsentant Elsebeth Skousbøl og sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø. Der var ved besøget et indledende møde afdelingen med arbejdsmiljøorganisation samt rundvisning i et modtageafsnit ved afdelingssygeplejerske Vivian Jalbo. Derefter to gruppesamtaler med henholdsvis 3 yngre læger og 7 ansatte fra plejepersonalet. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Svend Henrik Mikkelsen og Pia Grauslund.
- Anmeldt detailtilsyn den 25/11 2010. Fra Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg deltog arbejdsmiljørepræsentant Agnes Espensen, afdelingssygeplejerske Bente Bro, overlæge Bjarne Lorentzen, arbejdsmiljørepræsentant Anne Marie Staugaard, sygeplejerske Kirsten Sønnichsen, afdelingssygeplejerske Vivian Jalbo, sygeplejerske Tove Lind, arbejdsmiljørepræsentant Elsebeth Skousbøl, afdelingslæge Lukasz Perczynski, konst. oversygeplejerske Anette Brink, ledende overlæge Matilde Lajer, afdelingssygeplejerske Janne Jørgensen og sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø. Ved besøget var der samtale med ledelsen i form af konst. oversygeplejerske Anette Brink, ledende overlæge Matilde Lajer samt sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø. Tilsynet blev afsluttet med

et møde med arbejdsmiljøorganisationen og ledelsen, hvor vi redegjorde for Arbejdstilsynets vurdering af arbejdsmiljøet og drøftede problemstillingerne fra gruppesamtalerne med ledelsen og arbejdsmiljøorganisationen. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Svend Henrik Mikkelsen og Pia Grauslund.

Samtaler med medarbejdere og ledelse

- Arbejdstilsynet har den 8/11 2010 afholdt to gruppesamtaler med henholdsvis to - tre yngre læger og syv medarbejdere fra plejepersonalet fra Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg. Deltagerne var udpeget af arbejdsmiljøorganisationen efter vores ønsker med hensyn til anciennitet, funktions- og arbejdsområde. Vi tog ved samtalerne udgangspunkt i arbejdsmiljøvejviser nr. 33 ”Hospitaller” og spørgeguiden for sengeafdelinger på sygehuse. Vi spurgte om tilstedeværelsen af følgende risikofaktorer: Vold, trusler og traumatiske hændelser, stor arbejdsmængde og tidspres samt høje følelsesmæssige krav ved arbejdet med patienter og pårørende samt om, hvordan virksomheden forebygger og håndterer risikofaktorerne. Desuden spurgte vi, om medarbejderne har kendskab til konsekvenser for afdelingen af eventuelle problemer i det psykiske arbejdsmiljø.
- Samtale med ledelsen ved Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg den 25/11 2010. Temaerne for samtalen var de samme, som blev drøftet med medarbejderne under gruppesamtalerne.
- Afsluttende møde med ledelse og arbejdsmiljøorganisation ved Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg den 25/11 2010, hvor temaerne fra gruppesamtalerne blev drøftet.

Forekomst af høje følelsesmæssige krav i arbejdet

På sengeafsnittene, bestående af tre modtageafsnit og et intensivt rehabiliteringsafsnit, på Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg modtages henviste patienter med alle former for psykisk sygdom, herunder retsanbragte. Ledelse og medarbejdere oplyste, at man på modtageafsnittene modtager patienter til pleje og behandling i forbindelse med et akut psykiatrisk sygdomsforløb. På det intensive rehabiliteringsafsnit modtages ikke akutte patienter. Patienterne på dette afsnit er svært psykisk syge, der er indlagt i et længerevarende behandlingsforløb med henblik på, at de kan udskrives til eget hjem eller socialt tilbud.

På Arbejdstilsynets forespørgsel oplyste ledelsen, at Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg er en afdeling med åbne modtageafsnit, der ikke kan afvise henviste patienter. Der er døgnåbent på modtageafsnittene, og mange patienter modtages i aftenvagten. Ledelsen oplyste, at der er et stort flow af patienter gennem modtageafsnittene. Den gennemsnitlige indlæggelsestid for patienterne på modtageafsnittene er 10 – 11 dage. Medarbejdere og ledelse oplyste, at der er krav om, at der træffes hurtige beslutninger vedr. patienternes behandling. Ledelsen oplyste at det er målet at patienterne senest dagen efter indlæggelse skal have udarbejdet en behandlingsplan.

Arbejdsmiljøorganisationen oplyste, at sengeafsnittene som udgangspunkt er åbne afsnit med mulighed for skærmning, herunder aflåsning af en mindre del af afsnittet, halvdelen eller hele afsnittet. I praksis er dørene til sengeafsnittene generelt låst, da omfanget af patienter med behov for eller krav om afskærmning medfører, at det personalemæssigt ikke er muligt at håndtere, at

en del af et sengeafsnit er ulåst.

Medarbejderne oplyste, at de på de akutte modtageafsnit skal tage sig af det akutte forløb hos patienten under et forholdsvis kort indlæggelsesforløb. Arbejdsmiljøorganisationen og medarbejderne oplyste, at der ofte er pres på i forhold til at få patienter udskrevet.

Arbejdsmiljøorganisationen oplyste, at antallet af retspsykiatriske patienter på afdelingen har været stigende. I august 2010 havde der været eksempel på, at der i alt havde været 18 retspsykiatriske patienter indlagt på de tre modtageafsnit. Ved Arbejdstilsynets besøg den 8/11 2010 oplyste arbejdsmiljøorganisationen, at der var 7 til 8 retsanbragte patienter fordelt på tre sengeafsnit. Medarbejdere og ledelsen oplyste at der er store udfordringer mht. de patienter, der er surrogatfængslede og misbrugere, særligt lige når de indlægges på afdelingen (akutfasen). Denne patientgruppe er ofte meget uforudsigelige i deres reaktioner, og de er ofte meget truende og voldelige. Medarbejderne udsættes ofte for trusler om vold enten rettet mod medpatienter, dem selv eller mod deres familie. Særligt det sidste opleves som meget ubehageligt.

Medarbejderne oplyste, at man er meget få på arbejde i aftenvagterne, og det er en stor udfordring fx at skulle håndtere en stor manisk mand. Dette bekræftes af ledelsen.

De yngre læger oplyste, at der arbejdes i døgnvagter ca. 1 gang ugentligt. Særligt i dagvagten på en døgnvagt er der meget travlt. Der skal man som læge både gå stuegang, og tage sig af alle visitationer samtidigt (ind- og udskrivelser). Der er mange afbrydelser i løbet af dagen enten fra eksterne samarbejdspartnere eller ved tilkald fra afdelingerne, som eksempler blev det nævnt, at man bliver afbrudt midt i diktater eller, at man bliver kaldt midt i en svær samtale med en selvmordstruet patient. Det blev oplyst, at det ikke er ualmindeligt, at lægerne bliver kontaktet frem til kl. 04:00.

Fra høringsvaret fremgår følgende om den psykiske arbejdspladsvurdering for Almenpsykiatrisk afdeling Augustenborg:

Sengeafsnittene og Lægegangen på Almenpsykiatrisk afdeling Augustenborg, har gennemført den psykiske arbejdspladsvurdering. Repræsentationen vurderes at være mellem 30 og 40 % af personalegruppen på de enkelte afsnit, ligesom det vurderes, at arbejdspladsvurderingen er repræsentativ. Et sammendrag af den psykiske arbejdspladsvurdering indgår som bilag 2 til høringsvaret.

Undersøgelsen viser,

1. at personalet i Almenpsykiatrisk afdeling Augustenborg generelt er mere belastet end gennemsnittet for hele psykiatrien.

2. at personalet generelt er mere belastet end gennemsnittet for hele psykiatrien, når det omhandler arbejdet med de psykisk syge patienter.

Personalet på sengeafsnittene oplever at 21,5 – 26,4% af samtlige risikobilleder er belastende. Lægegangen ligger på 7,7% og psykiatriens middelværdi er 8,6%. Det skal bemærkes, at personalet generelt er mere belastet af patienternes eller de pårørendes truende adfærd, frem for patienternes fysiske vold mod personalet. Disse forhold gælder både personalet på sengeafsnittene og på Lægegangen.

3. at personalet på sengeafsnittene oplever, at 7,9 – 11,7% af samtlige risikobilleder inden for det generelle psykiske arbejdsmiljø er belastende.

Lægegangen har markeret 15,7% og psykiatriens meddelværdi er 7,9%. Det skal bemærkes, at sengeafsnittene har markeret 8,9 – 16,7% af samtlige risikobilleder inden for kategorien ”Stor arbejdsmængde, tidspres og modstridende kraver markeret. Lægegruppen ligger på 30% og psykiatriens gennemsnit 15,4%.

Virksomhedens forebyggelse

Af høringsvaret fremgår følgende vedrørende at håndtere høje følelsesmæssige krav i arbejdet for yngre læger ved almenpsykiatrisk afdeling:

Det er vor opfattelse, at afdelingens overlæger udfører et stort arbejde i forhold til at håndtere de høje følelsesmæssige krav i arbejdet omkring de yngre læger.

De yngre læger er under uddannelse. Nogle læger vælger et speciale inden for psykiatrien andre vælger f.eks. en uddannelsesretning som praktiserende læger. Yngre læger, der vælger en uddannelsesretning som praktiserende læger skal deltage i et 6 måneders praktisk uddannelsesforløb inden for psykiatrien. De indgår i lægegruppens vagter og arbejde, ligesom de skal træffe selvstændige beslutninger. Har de brug for assistance, henvender de sig telefonisk til den lægelige bagvagt.

Den psykiske arbejdspladsvurdering viser at stor arbejdsmængde, tidspres og modstridende krav fylder meget under deres studieophold i psykiatrien. 40% af personalet træffer svære og selvstændige beslutninger, 50% oplever, at de ikke har indflydelse på mængden af arbejdsopgaver, medarbejderen har konstant stor arbejdsmængde, ligesom han/ hun arbejder under konstant tidspres.

Den psykiske arbejdspladsvurdering viser desuden, at ca. 21% af personalet på Lægegangen er belastet af høje følelsesmæssige krav. En nærmere undersøgelse viser, at 30% af personalet vedrører de forhold, hvor medarbejderen tager stilling til andre menneskers problemer på arbejdet samt at 20% af personalet vedrører forhold, hvor medarbejderen oplever at arbejdet er følelsesmæssigt belastet.

Medarbejdere og ledelse oplyste, at der er introduktionskurser for de yngre læger, når de starter i afdelingen. Medarbejderne gav udtryk for at disse kurser fungerer fint.

Ledelse og medarbejdere oplyste, at der gennemføres behandlingskonference to gange dagligt, hvor det er muligt at drøfte patienterne. Medarbejderne oplyste, at en enkelt voldelig eller truende patient kan fylde meget på disse konferencer, og der derfor ikke er tid til at diskutere andre patienter.

Sikkerhedsorganisationen oplyste, at der gennemføres konflikthåndteringskurser for alle medarbejdere, og at de yngre læger deltager på disse kort efter deres ansættelse. De yngre læger oplyste, at de havde deltaget på disse kurser, men at de oplevede, at der var meget fokus på magtanvendelsessituationer, og mindre på hvordan man kan nedtrappe en konflikt, så magtanvendelse undgås.

Ledelse og medarbejdere oplyste, at der er en overlæge på hver afdeling (dog ikke afdeling 43), der kan kontaktes i dagtimerne.

De yngre læger oplyste, at der ikke altid er mulighed for at få støtte og

opbakning fra ledelse og kolleger, når de er usikre på behandlingen af patienter, de ikke kender. Ledelsen oplyste, at der er planlagt supervision af vagthavende læger, men både de yngre læger og speciallægerne oplyste, at det ofte ikke blev til noget.

Afhøringssvaret fremgår følgende:

De yngre læger bliver introduceret til arbejdet af afdelingens faste læger, ligesom de har mulighed for at få supervision, når de har behov for det. Der er en forventning om at den yngre læge henvender sig til sin kontaktperson, når man har behov for faglig og sociale supervision.

Arbejdstilsynets bemærkninger: Arbejdstilsynet har taget telefonisk kontakt til Sikkerheds- og arbejdsmiljøchef Bo Jonø efter modtagelse af høringsvaret, for at få belyst hvorvidt der konkret var sket ændringer vedrørende afholdelse af supervision af de yngre læger på afdelingen efter Arbejdstilsynets besøg. Dette har medført at Arbejdstilsynet har modtaget følgende uddybning:

Vedrørende håndtering af høje følelsesmæssige krav i arbejdet for yngre læger ved almenpsykiatrisk afdeling i Augustenborg.

I forbindelse med fremsendelsen af høringsvaret til Arbejdstilsynet, har undertegnede og Kirsten Christensen behandlet sagen. Kirsten Christensen er ny den nye afdelingsledelse på Almenpsykiatrisk afdeling i Augustenborg, ansat pr. 1. januar 2011. Kirsten har tidligere været en del af afdelingsledelsen på Almenpsykiatrisk Afdeling i Kolding.

På vort møde den 26. januar 2011 blev vi enige om:

- at forbedre introduktionen omkring det psykiske arbejdsmiljø i introduktionsprogrammet for de yngre læger,*
- at integrere det psykiske arbejdsmiljø, som et fast punkt på i de ugentlige / 14 dagsmøder, som de ledende overlæger gennemfører med de yngre læger.*
- at dokumentere indsatsen omkring det psykiske arbejdsmiljø, i forhold til den yngre læge.*
- at styrke indsatsen omkring den psykiske APV i forhold til lægegruppen.*

Som sikkerheds og arbejdsmiljøchef vil jeg understøtte afdelingen i udarbejdelsen og implementeringen af ovennævnte program.

Arbejdstilsynet tolker dette som, at virksomheden efterfølgende har valgt at sætte yderligere fokus på det psykiske arbejdsmiljø for de yngre læger, hvilket dog ikke sandsynliggør, at problematikken på nuværende tidspunkt er løst.

Ledelse og medarbejdere oplyste, at de yngre læger deltager i debriefing, når de har været involveret i voldsomme episoder som fx bæltefiksering af en patient. Der er derudover mulighed for samtaler med en psykolog, hvis det skønnes nødvendigt. Men de yngre læger oplyste, at de ikke altid føler, der er forståelse, støtte og opbakning fra lægekolleger, når de udtrykker usikkerhed/utryghed ifht. voldsomme episoder. De oplyste, at de oplever den generelle holdning er, at "den slags hører med til jobbet som læge".

Ledelsen oplyste, at de ind imellem får henvendelser fra plejepersonalet vedr. de yngre læger, hvis de får en mistanke om, at nogen af dem er usikre eller meget berørte af deres arbejde, og at de så tager en snak med dem.

Ledelsen oplyste, at alle yngre læger får tildelt en vejleder, og der er mulighed for at tale med sin vejleder hver morgen. Medarbejderne oplyste, at dette ofte ikke kunne lade sig gøre i praksis.

	<p>Arbejdsmiljøorganisationen oplyste, at der er indført en systematik mht. anmeldelse/registrering af voldsomme episoder, vold og trusler om vold, men de yngre læger oplyste, at de pga. travlhed ikke altid får anmeldt voldsomme episoder og trusler om vold. Og der følges af den grund heller ikke altid op på disse episoder.</p> <p>Arbejdsmiljøorganisationen oplyste, at der ved indlæggelsen af en patient udfyldes et skema til vurdering af forebyggelse af vold. Der gives fra ledelsens side udtryk for, at der kan arbejdes mere systematisk med at videregive en vurdering af forebyggelse af vold. Der var blandt ledelse og medarbejdere enighed om, at skemaer til vurdering af vold ofte lægges over i bilagsmappen, og skemaerne bliver dermed ikke læst.</p> <p>Medarbejderne oplyste, at der ind imellem sker fejl, og der er diktater, der forsvinder og diktater, der ikke bliver indskrevet i patienternes journal. Det medfører, at lægerne skal bruge tid på at finde diktatbånd, og lytte dem igennem for at finde ud af hvad der er besluttet vedr. patienten. Ledelsen oplyste, at der har været problemer med it- systemet, men at dette nu burde være afhjulpet. Ledelsen medgav at der har været meget pres på lægesekretærene, og at de i perioder har været bagud, og at dette har bevirket, at man har opnormeret med 1 lægesekretær fra d. 1/1 2011.</p> <p>Arbejds-mæssige konsekvenser</p> <p>Medarbejderne oplyste, at de er meget usikre, når de starter på afdelingen. Både ifht. håndteringen af udadreagerende patienter, men også ifht. den lægefaglige tilgang til patienter. De oplyste, at når de går i vagt, skal de lave behandlingsplaner for patienter, de ikke kender i forvejen, og der er ofte ikke tid til at sætte sig godt nok ind i patientens forhistorie. Dette bevirker, at de ofte kan være i tvivl om, de udfører deres arbejde godt nok.</p> <p>Medarbejderne oplyste, at de ind imellem efter en vagt kunne spekulere på om, de kunne have gjort noget anderledes og dermed kunne have undgået nogle af konflikterne med patienterne.</p> <p>Medarbejderne oplyste, at der ind imellem sker fejl fx er der diktater, der forsvinder.</p> <p>Medarbejderne oplyste, at det opleves som en belastning, at de ikke har et forum hvor de kan bearbejde voldsomme oplevelser, samt at de ikke altid føler de bliver taget alvorligt, når de udtrykker usikkerhed/utryghed i forbindelse med håndteringen af udadreagerende patienter.</p> <p><i>Af høringsvaret fremgår følgende:</i> <i>Den psykiske arbejdspladsvurdering viser desuden, at 50% af personalet oplever, at arbejdet tager så meget energi, at det går ud over privatlivet samt at 30% af personalet oplever, at familien eller venner fortæller, at han / hun arbejder for meget.</i></p>
<p>Begrundelse for afgørelse</p>	<p>Begrundelsen for afgørelsen tager udgangspunkt i en vurdering af, om og hvordan problemer med høje følelsesmæssige krav er til stede i arbejdet, og hvordan virksomheden har forebygget problemerne.</p>

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at det lægefaglige arbejde med psykiatriske patienter på Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at de konstaterede problemer med høje følelsesmæssige krav i arbejdet kan have indvirkning på medarbejdernes fysiske og psykiske sundhed både på kort og langt sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at høje følelsesmæssige krav i arbejdet ikke er forebygget tilstrækkeligt. Det bygger vi på følgende:

De høje følelsesmæssige krav for de yngre læger er til stede i arbejdet med patienterne i form af at:

- De yngre læger ofte ikke har nogen erfaringer med arbejdet med de psykiatriske patienter, når de starter på afdelingen, samt at de ikke skal være på afdelingen i mere end 6 måneder. De er derfor usikre på arbejdet, særligt når de starter op.
- Der arbejdes med meget uforudsigelige og uadreagerende patienter. Vold og trusler om vold, trusler om selvmord mv. forekommer ofte. Der er således store krav til at skulle skjule egne følelser, optræde professionelt, og træffe de rigtige beslutninger vedr. behandlingen af patienterne.
- Der arbejdes meget alene, og især i vagtfunktionen skal der ofte træffes en række beslutninger vedr. patienter, som den vagthavende ikke kender i forvejen, og der er som regel ikke tid til at sætte sig ordentligt ind i patientens forhistorie og vende problematikken med bagvagten. Dette bevirker at de yngre læger ofte er usikre på, om de træffer de rigtige beslutninger vedrørende patientbehandlingen.
- I vagten er man på arbejde i 24 timer, og der er mange afbrydelser i arbejdet særligt i dagvagten. Lægerne bliver ofte kontaktet helt frem til kl. 04:00

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at de psykiske belastninger på baggrund af høje følelsesmæssige krav er forebygget utilstrækkeligt fordi:

- Der er planlagt supervision af de vagthavende læger, for at sikre læring og et forum til at diskutere beslutninger vedrørende patientbehandlingen, men det blev oplyst at dette ofte ikke skete i praksis.
- Der er altid en bagvagt, der kan kontaktes via tlf., hvis man er usikker på beslutninger vedr. patientbehandling, men der er ikke altid tid til det i praksis.
- De yngre læger arbejder meget alene, og har således ikke noget forum til at få vendt de følelsesmæssige belastninger, de udsættes for i deres arbejde i dagligdagen. Derudover er der medarbejdere, der ikke føler deres reaktioner på voldsomme oplevelser med patienterne tages alvorligt.

Af høringssvaret fremgår det, at der arbejdes på at styrke indsatsen vedr. de yngre lægers psykiske arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet anerkender, at virksomheden er opmærksom på problematikken med høje følelsesmæssige krav, og har planlagt tiltag, der kan imødegå belastningerne. Men Arbejdstilsynet finder det ikke sandsynliggjort, at problematikken vedr. den faktiske gennemførelse af supervision og faglig sparring er løst på nuværende tidspunkt. Det fremgår f.eks. ikke hvordan man har sikret sig tid til

	<p><i>gennemføre de planlagte aktiviteter.</i></p> <p>For at forebygge at medarbejderne pådrager sig en sundhedsmæssig belastning ved arbejdet med patienterne, skal der ske den nødvendige forebyggelse af psykiske belastninger ved høje følelsesmæssige krav.</p> <p>Arbejdstilsynet finder, at der ikke er sket den nødvendige forebyggelse i lægegruppen, da der er medarbejdere, der har svært ved at rumme de særligt krævende patienter. At der er medarbejdere, der ikke føler sig rustet til at håndtere konflikter ude hos patienterne, og savner ledelsesmæssig og kollegial støtte og opbakning til opgaven med at behandle patienterne. At der er utilstrækkelige rammer til, at alle i gruppen har tilpas mulighed for at få talt om og bearbejdet svære oplevelser i arbejdet.</p> <p>Et arbejde, som er følelsesmæssigt krævende indebærer grundlæggende en risiko for sundhedsskadelige stressreaktioner, der kan belaste medarbejderne på kort eller på langt sigt. Risikoen øges væsentligt i det omfang medarbejderne ikke deltager i forbyggende foranstaltninger med henblik på at imødegå væsentlige risici for udvikling af arbejdsbetinget stress.</p> <p>Arbejdstilsynet vurderer derfor samlet, at arbejdet som yngre læge med psykiatriske patienter på Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg udsætter medarbejderne for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko. Utilstrækkelig forebyggelse af høje følelsesmæssige krav i arbejdet forøger medarbejdernes risiko for at få stress og stressrelaterede sygdomme som fx angst, depression og hjertekarsygdomme samt udbrændthed.</p>
Afgørelse	<p>Virksomheden skal håndtere høje følelsesmæssige krav i arbejdet for yngre læger på Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg , så arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt både på kort og på langt sigt.</p>
Hjemmel for afgørelse	<ul style="list-style-type: none"> • § 38 og § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010. • § 4 og § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse.
Vejledning	<p>Arbejdstilsynet kan rådgive generelt om en række metoder til at forebygge problemer i det psykiske arbejdsmiljø. Områder, som kan være centrale med henblik på varige løsninger, er nævnt nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt, at I selv foretager en afdækning af konkrete og specifikke løsninger til forbedring af det psykiske arbejdsmiljø, herunder at I inddrager medarbejderne i en sådan afdækning.</p> <p>For at forebygge høje følelsesmæssige krav i arbejdet kan I fx:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre at der er den fornødne støtte og opbakning til de yngre læger i deres behandling af patienterne. Dette kunne fx opnås ved at sikre at de fora for supervision, der er planlagt, gennemføres. • Sikre at der skabes rammer for en systematisk bearbejdning af de psykiske

	<p>belastninger man udsættes for som yngre læge i arbejdet med selvmordstruede og udadreagerende patienter. Sikre at der er den nødvendige tid til kollegiale drøftelser og faglig sparring.</p> <p>I kan læse mere om at forebygge høje følelsesmæssige krav i arbejdet i At-publikationen om arbejdsbetinget stress på adressen www.at.dk/arbejdsbetinget-stress. Se også håndbog om psykisk arbejdsmiljø på adressen www.at.dk/handbog-om-psykisk-arbejdsmiljo</p>
Til Arbejdstilsynets brug	P-nr. 1003320931 - Vores sag: 20110011006/7 - Arbejds miljøproblem nr. 393388 - Kategori: Psykisk arbejdsmiljø

Tilbage melding om tids- og handlingsplan

Sendes til:

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter 3
Postboks 1228
0900 København C

Tilbage melding om tids- og handlingsplan om at håndtere høje følelsesmæssige krav i arbejdet for yngre læger ved Almenpsykiatrisk Afdeling Augustenborg

Afgivet til:

Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle

Blanketten skal indsendes til Arbejdstilsynet senest den 18. april 2011.

Tids- og handlingsplanen skal indeholde oplysning om:

- Hvilke initiativer virksomheden eventuelt allerede har taget for at løse problemerne.
- Hvordan virksomheden yderligere vil forebygge og håndtere problemerne.
- Hvornår problemerne vil være løst.

___ Tids- og handlingsplan er vedlagt

Blanketten skal underskrives af virksomheden og arbejdsmiljørepræsentanten.

Undertegnede bekræfter at være blevet gjort bekendt med ovenstående

Dato

Underskrift ledelse

Dato

Underskrift arbejdsmiljørepræsentant

Til Arbejdstilsynets interne brug:

Vores sag: 20110011006/7

Vores ref.: Svend Henrik Mikkelsen
1003320931

20100357898 T